



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

D. Ioannis Ivsti Lanspergii Carthvsiani, Natione Bavari, Opvscvla Spiritvalia

ab ipso Autore partim Latinè, partim Germanicè euulgata

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1630

Effectus præmeditatæ mortis. Can. VII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45857](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45857)

Mortui
hominis
imago vt
ante oculos
figenda.

tuo in sculpatur, proponam tibi hic hominis iamq; morituri miseram speciem & dispositionem, vt quem paulo ante floridum ac naturali decore, pulchritudine & ornatu decoratum intuebaris, iam cernas toto corpore pallere, oculos præ magnitudine pœnarum euertere, linguam simul & omnium membrorum officio priuari. Vide etiam quomodo eiusmodi hominis pili labantur, frons contrahatur, mœbra cuncta rigescant, mentum roat, labia infrigidentur, halitus paulatim se recolligens deficiat. Et ecce mox adsunt quædam puncturæ ac pressuræ mortiferæ, quasi mortis futuræ certa inditia, cor pungentes & transfigentes. Hosq; sequitur sudor mortis, qui naturam vitam esse demonstrat, sicut pœnis atque angustijs præualentibus, natura succumbit, & anima de habitaculo suo eijcitur, extrahitur & rapitur, pro bonis, quæ egit receptura vitam æternam, pro malis verò, iustum Dei iudicium. Huiusmodi morientis dispositionem, quidam de meis amicis ita describit. Quotidie: inquam, morimur, quotidie aliqua pars vitæ demitur, & tunc quoque cum crescimus, vita decrescit. Memento ergo, ô homo, quoniam in morte nasus frigaret, dentes nigrescent, facies palleſcet. Et addit: Nihil itaque vilius, nihil horribilius caduere hominis mortui. In aere non suspenditur, ne aer corrumpatur: in aquam non proijcitur, ne aqua inficiatur. Sed in foueam mittitur tanquam venenum aspidum, ne amplius videatur. Quid enim scœditius humano caduere? quid horribilius homine mortuo? cuius est in vita tam gratissimus amplexus, sit in morte horribilis aspectus. Quid ergo, ô miseri, profunt vobis diuitiæ, delitiæ, & honores? Diuitiæ non liberant à morte, nec delitiæ à vermibus. Qui ante tempus modicum sedebat ornatus in aula, iacet modo sepultus in tumba. Si haberes ô anima fortitudinem Sampsonis, pulchritudinem Absalonis, sapientiam Salomonis, diuitias Croesi, potestatem Oetiquiani, quid tibi prodesset, quando caro vermibus, anima tetris spiritibus crucianda datur? Memorare ergo nouissima tua vt ad hunc extremum non peruenias articulum, vbi de periculo animæ agatur.

Effectus præmeditationis mortis.

CANON VII.

Timor qui
nam ex me-
ditatione
mortis nascitur.
2. Cor. 5.
Prou 14.

Deut. 4.
Solicitudo
quæ nascitur
ex mortis me-
moria.
Colof. 2.

VT intelligas ô nobilis anima, quid conferat frequens memoria mortis, quise fructus eiusmodi exercitij, paucis hic perstringam eius effectus, ne inuacuum cucurisse, aut incassum laborasse videaris. Primus effectus est, qui ex iugi ac frequenti mortis consideratione nasci solet, timor, quo homines in pœna multis flagitijs & peccatis retrahuntur. Nam dum timent ex improvisa morte se præueniendos, meoq; conspectui exhibendos, vt recipiant prout quisque gessit in corpore suo siue bonum siue malum, non libet iam mala perpetrare, nec quicquam illiciti admittere. Hinc Salomon loquitur: *Sapiens timet, & declinat à malo*, hoc est, non vanè securitati innititur, non inani lætitia resoluitur, non iocis, non lusibus, non alijs denique infructuosis operibus vacat, sed omni custodia custodit cor & animam suam, sollicitus: ne me ad iracundiam prouocet, aut mea præcepta transgrediatur. Secundus effectus qui ex mortis recordatione oritur, est sollicitudo & circumspectio, vt homines, scilicet, reddantur solliciti & circumspecti in omnibus operibus & vijs suis, ne circumueniantur à sathana: ita vt mortem, quasi omni hora præsentem ante oculos habeant, seseq; ad eam per veram pœnitentiam præparent, atque alijs pijs & deuotis exercitijs, vt operibus misericordie, vitiorum mortificationi, virtutumq; strenuæ exercitationi, gnauiter vacent. Ea nanque eos non parum mihi

commen-

commendant, & in charitate perfectos reddunt, sine quibus difficile imò impossibile est, feliciter posse quæquam mori. Tertio ex mortis consideratione oritur propria fragilitatis & miseræ cognitio, ex qua omne bonum, omnis felicitas, ipsaq; æterna hominibus prouenit beatitudo, eo q; qui sui verâ adeptus est cognitionem, omnè execratur superbiam, ex qua omnis miseria, omnisq; infelicitas originem trahit: contemnit etiam omnem auaritiam, quæ demonum rectè censetur esse seruitus. Mundi quoque vanitates, & omnes carnis abominandas voluptates, non aliter, atque pannum detestatur menstruata, quia meis æternis delicijs è diametro repugnât. Præterea si titillat animum ambitio, & excelsos honorum gradus conscendendi appetentia, si pompa, si mundi gloria delectat, veniat autem in mentem mors obeunda, protinus cadunt alteri illi spiritus, & animositas omnis deprimitur. Si item cupiditas opum concitat animum ad aurum congerendum, ad prædia, domos, & præciosam suppellectilem commendam, occurratq; menti mortis venturæ memoria, refrigescit ilico æstus ille, & feruor auaritiæ: quoniam vt sanctus Iob inquit: *Dives cum interierit, nihil secum auferet: aperiet oculos suos, & nihil inueniet.* Ex his manifestum est, quantoperè laborandum & nitendum sit ad sui cognitionem, per quam ineffabilia electis meis condonantur bona. Sed dolendum atque defendendum, quod hac tempestate miseri homines aded à proprio amore sint possessi, vt penitus nolint seipsos agnoscere, aut ferre v; à quoquam humilietur siue deprimantur. Huic quartus succedit effectus: seculi scilicet contemptus, & terrenarum occupationum abiectio. Nam qui perpendit, quàm momentaneum, & fallax sit hoc præsens seculum, quodq; post hanc vitam aut in maximis & extremis miserijs, aut in felicissima atq; iucundissima beatitudine perpetuo sit victurus, contemnere haud dubiè cogitur carnalia hæc & caduca, atq; prouidere sibi de spiritualibus opibus, de veris virtutibus, quibus sine fine in beatorum vita reficiatur. Terrenas quoq; occupationes, & inutiles mentis turbationes, mortis intuitu felicitatis æternæ desiderio contemnit, veramq; tranquillitatem & cordis pacem adipisci contendit & laborat. Harum verò occupationum secretorum meorum optimè conscius mellifluus Bernardus, causam pandit, dicens: Cor quod futuram felicitatem non cogitat, amore terrestrium implicatur: sicq; vanitas mentem decipit, curiositas ducit, voluptas inficit, cupiditas afficit, luxuria inquinat, ira perturbat. Quintus meditationis mortis effectus, est perfectum mihi quoddam placendi desiderium. Quod cum nequeat sine labore & dolore, sine sui abnegatione, & prauarum affectionum desideriorumq; carnalium mortificatione obtineri, abdicat, profligit, & eliminat à se, quidquid nouit sibi obfuturum ad hoc desiderium acquirendum. Hoc, quia nulla re facilius fit, quàm memoria mortis, semper hanc horam extremam ante oculos suos statuit, in qua ex hac luce emigraturus est. Sextus effectus, qui ex memoria mortis oritur, est gaudium in Spiritu sancto, quod non passim omnibus, sed sanctis & meis amatoribus datur. Nam amici mei ided gaudent de hac lachrymarum valle recedere, quod sperant & confidunt perpetuo in regno meo se mansuros & à meorum clementissimo atque pijsimo Domino benignè recipiendos, confortioq; omnium beatorum spirituum associandos. Hoc gaudium neuiquam malis inesse potest, & huius mundi amatoribus, qui potius hic suam quærunt consolationem, quàm in celestibus: adeoq; hoc mundo vtuntur, quasi sine fine hic essent mansuri: nec aliam vitam quærunt, aut si quærunt, aded tepidè, negligenterq; hoc faciunt, ac si nulla superesset. At longè aliter in electis meis fit, quibus mundus hic carcer &

Cognitio
sui vera vt
nascatur ex
mortis me-
moria.

Ephes. 5.
Coloss. 3.

Iob 27.

Contemptus
seculi ex
mortis me-
moria nasci

Bernardus.

Desiderium
Deo placendi
nasci ex
mortis me-
moria.

Gaudium ve-
rum ortu
mortis re-
cordatione.

2. Cor. 5.

Psal 43.

grauissimum videtur exilium: vti verissimè Apostolus meus Paulus protestatus est, dicens: *Quamdiu sumus in hoc mundo, peregrinamur à Domino.* Huic concordat regi-
 gius ille Psaltes Dauid, cui præsens hæc vita, admodum fuit molesta & grauis, qui
 ita in Psalmo loquitur: *Sitiuit anima mea ad Deum fontem viuum. Quando veniam &
 apparebo ante faciem Dei.* Hæc de mortis origine, speciebus & effectibus sint dicta.

Mors vt Sanctis fit in desiderio, & à quantis malis liberet.

CANON VIII.

VT autem dilucidius intelligas ô filia quæ dico, scito & pro comperto habes
 mortem) quæ est ianua atque introitus ad vitam) Sanctis meis esse in deside-
 rio, & vitam in patientia, propter nimium me videndi, contemplandi & lau-
 dandi desiderium, quod vsque adeò in eorum cordibus excreuit, dum meû erga se
 amorè, & gaudia cœlestis patrie meditatur, vt graue nimis illis videatur, nò posse
 semper mea præsentia & dulci familiaritate perfrui. Quid enim habet amittere cū
 hac misera infelici vita huiusmodi anima, nisi peccandi statû, delictorum laqueos,
 ruinarum occasiones, inimicorum fraudes, propriam fragilitatem, timores, aliâq;
 innumera, quæ animam vel ignorantem, vel infirmam, vel tepidam (vt corporis
 pericula hic taceam) & propterea semper mutantem atque instabilem coangustant?
 Multa hic vult anima, quæ non deberet, aut quæ nescit etiam se velle. Multa vult,
 quæ non potest. In multis anima est ignara, cæca, & ambulans inter laqueos, aut in
 tenebris, vnde se nescit extricare. Quomodo non meritò optaret, quomodo non
 iam gauderet se ab his tristitijs atque periculis liberari? Quid itaque ô anima iam
 times, quid non desideras mortem? Quid enim mali tibi adferet mors? Si nihil in
 hoc mdo amas, nihil tibi mors tollere potest. Si aliquid mundi amas, cū periculo,
 imò ipsum tuum periculum amas. Ante igitur mortem, amare desine, vt timere ha-
 beas mortem. Porrò, si me solum in hac vita amas, gaude, quia morieris, & nò nisi
 moriens assequeris quod amas. Verùm scio quid times: nihil quidem in hoc
 mundo diligis, nihil quod amittere aut nolis, aut doleas, possides. Angustat tamen
 te formido & pauor, quia nescis amore an odio dignus sis: nescis quomodo à me sis
 excipienda, ad requiem, an ad pœnam. Nihil horum filia debes scire, imò ne expe-
 dit quidem. Sta, licet timeas, in spe & fiducia, & viuens & moriens erga me. Nò po-
 tes ex te bene viuere, & non potes ex te bene mori. Vtrunque habes ex me. Quomo-
 do si tibi dederò bene viuere, non dabo etiam bene ac feliciter mori? Cum igitur
 omnia habeas ex me, cum omnia ex me expectes, quomodo vnũ speras, aliud des-
 peras? Ex te neque bene viuere, neque bene mori potes. Confide igitur in me, iacta
 cogitatum tuum in me, proijce omnem timorem & sollicitudinem tuam in me. Sicut
 nulli potes tentationi resistere, nullum euadere peccatum viuens, ita nec moriens.
 Si vigentem te non derelinquo, si tentationem fideliter præuenio ac moderor in
 vita vt possis sustinere, ita id ipsum facio in morte. Nunquam tuis armis vadas in
 prælium, sed innitendo super me. Si innixa fueris super me, ego pugnabo pro te.
 Porrò me pugnante ac propugnante, quid habes timere, quæ nihil es ex te.

Mortis conditio iustis, Dei que amicis non timenda.

CANON IX.

Anima vt in
 multis sit
 cæca & nescia

Eccle 9.

Psal 54.
1. Pet. 5.